

2. DÖNEM - 2. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

7.5.5.	Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.
7.5.6.	Dijital teknolojilerin üretim, dağıtım ve tüketim alanında meydana getirdiği değişimleri analiz eder.
7.6.1.	Demokrasiyi ve demokrasinin gelişim evrelerini açıklar.
7.6.2.	Atatürk'ün Türk demokrasisinin gelişimine katkılarını açıklar.
7.6.3.	Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirir.
7.6.4.	Demokrasinin uygulanma süreçlerinde karşılaşılan sorunları analiz eder.
7.7.1.	Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verir.
7.7.2.	Türkiye'nin ilişkide olduğu ekonomik bölge ve kuruluşları tanıır.
7.7.3.	Çeşitli kültürlerle yönelik sahip olduğu kalıp yargıları sorgular.
7.7.4.	Arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir.

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER 2. DÖNEM 2. YAZILI ÇALIŞMA KÂĞIDI BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

DEMOKRASİNİN TEMEL İLKELERİ

Millî Egemenlik	Demokrasilerde egemenlik millete aittir. Millet bu hakkını seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullanır.
Eşitlik	Tüm insanlar kanunlar önünde eşittir. Yasalar din, inanç, cinsiyet ayrımı olmadan herkes için aynı uygulanır.
Özgürlük	Bireyin başkalarına zarar vermeden istediği her şeyi yapabilmesidir.
Katılım	Yurttaşlar ülke yönetimine farklı yollarla katılır, yönetim kararlarında etkili olmak için sivil toplum kuruluşları kurarlar.
Çoğulculuk	Demokrasilerde farklı görüşlerin, farklı siyasi partiler ile temsil edilmesine çoğulculuk denir. Çok partili siyasal düzenle çoğulculuk uygulanmaktadır.

HATIRLANMASI GEREKEN ÖNEMLİ NOTLAR

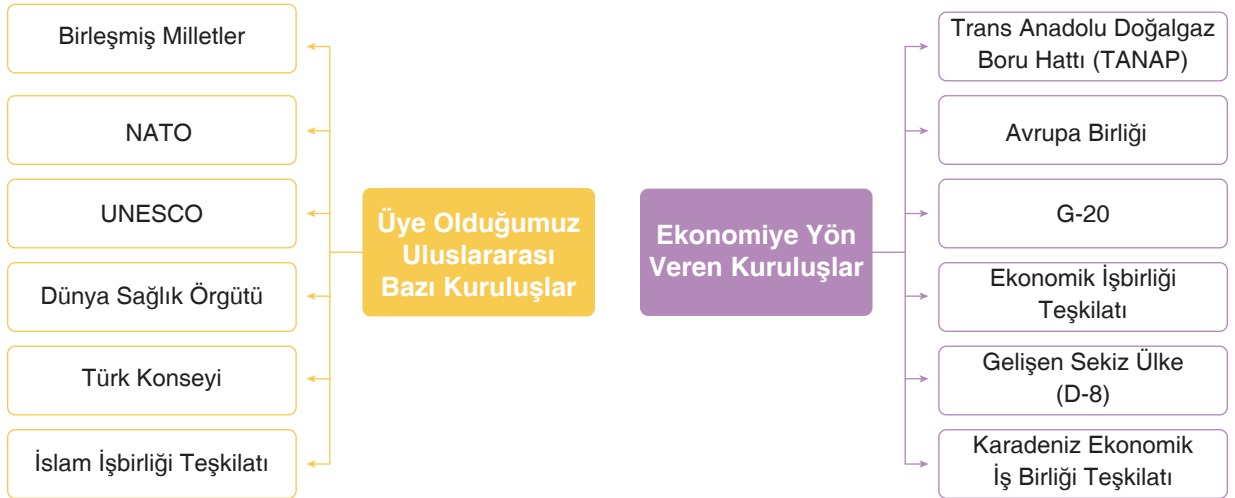
- ✓ Demokrasi kavramı ilk kez MÖ 450 yılında Atina'da ortaya çıkmıştır
- ✓ 212 yılında Roma Cumhuriyeti'nde On iki Levha Kanunlarında vatandaşlık hukuku ile devlet vatandaş ilişkileri düzenlenmiştir.
- ✓ 1215 yılında İngiltere'de ilan edilen "Magna Carta" ile kralın yetkileri sınırlandırılmış, krala ait bazı yetkiler soylulara dağıtılmıştır. Bu yetkilere sahip olan soyluların da halka bazı hak ve özgürlükler tanınması öngörülmüştür.
- ✓ 1689 yılında İngiltere'de ilan edilen "Haklar Bildirisi" ile kralın bazı yetkileri sınırlandırılmış soylulara ve diğer yurttaşlara bazı hak ve özgürlükler tanınması öngörülmüştür.
- ✓ 1789'da Fransız İhtilali ile Fransa'da mutlak monarşi yıkılmış yerine cumhuriyet yönetimi kurulmuştur.
- ✓ 1948'deki "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" ile devletler bireylere tanınan hak ve özgürlükleri güvenceye almak için uzlaşmışlardır.

DEMOKRASİNİN TARİHSEL GELİŞİM TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMEL NİTELİKLERİ

Demokratik Devlet	Demokrasilerde ülke yönetimi halka aittir. Halk kendini yönetecek temsilcileri seçimle belirler.
Hukuk Devleti	Toplumsal hayatı düzenleyen hukuk kuralları bulunmaktadır. Bu kurallara herkes uymak zorundadır. Kanunlar önünde herkes eşittir. Mahkemeler bağımsızdır.
Sosyal Devlet	Devlet, dil, din, mezhep, ırk, cinsiyet farkı gözetmeksizin her vatandaşını eşit kabul eder ve herkese hizmet götürmeye çalışır. Sosyal devlet anlayışında devlet halk için çalışır ve halk için vardır.
Laik Devlet	Laiklik, devletin hukuk kurallarının aklı, bilime ve toplumun ihtiyaçlarına dayalı olmasıdır. Laik devletlerde din ve devlet işleri bir birinden ayrılır, vatandaşlara inanç ve ibadet özgürlüğü tanır.

TÜRKİYE'NİN ÜYESİ OLDUĞU BAZI ULUSLARARASI KURULUŞLAR

BU KAVRAMLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

KAVRAMLAR	
Kalıp Yargı	Belli bir grup hakkında okunarak ya da başkalarından duyularak elde edilen bilgilerden oluşan genellemelerdir. Kalıp yargılar, bir grubun üyelerine karşı önceden davranış geliştirmek gibi olumsuz bir yaklaşıma yol açar. (Ör. Kadınlar her mesleği yapamazlar.)
Ön yargı	Bir kişi, olay, düşünce, nesne vb. ile ilgili olarak belirli koşul, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargılardır. (Ör. Onun başarılı olacağını hiç sanmıyorum.)
Ayrımcılık	Geçerli bir neden olmaksızın kişilerin eylemlerine veya kendilerine mal edilen birtakım özelliklerine bakılarak onlara eşit davranmamaktır.
Empati	Bir insanın kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini anlamasıdır. Farklı kültürden insanların yerine kendimizi koyarak yani empati yaparak kalıp yargılarımızdan ve ön yargılarımızdan kurtulabiliriz.

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. (8x2=16 Puan)

1. (.....) Reform hareketleri sonucunda Avrupa'da Sanayi İnkılabı başlamıştır.
2. (.....) Osmanlı Devletinin ilk nüfus sayımı, Padişah II. Mahmut döneminde yapılmıştır.
3. (.....) Tarihte ilk defa tekerleği Asurlular bulmuştur.
4. (.....) Selçuklulardaki toprak yönetim sistemine ikta denir.
5. (.....) 1789'da "Fransız İhtilali" ile cumhuriyet rejimi yıkıldı, monarşi rejimi ilan edildi.
6. (.....) Bireyin başkalarına zarar vermeden istediği her şeyi yapabilmesine eşitlik denir.
7. (.....) Küresel ölçekte karşılaşılan en büyük sorunlardan biri iklim değişikliğidir.
8. (.....) Azerbaycan ve ülkemiz arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) projesi uygulanmaktadır.

B. Aşağıdaki kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak yazınız. (8x3 = 24 Puan)

1. .... 1883'te aynı amaçlar doğrultusunda Menafi Sandıklarına dönüştürülmüştür. 15 Ağustos 1888'de Menafi Sandıklarının yerine Ziraat Bankası resmen kurulmuştur.
2. Eğitim, iş, sağlık imkânları gibi alanlar süresine göre ..... göç grubuna girer.
3. Cam ve alfabe ..... tarafından bulunmuştur.
4. Bireylerin yardımlaşma amacıyla sahip oldukları servet veya gelirin bir kısmının gönüllü olarak kamu yararına harcanmasıyla ortaya çıkan hayır kurumuna ..... denir.
5. ...., Beslenme Uzmanı, Yazılım Mühendisi, Tıp Mühendisi, Havacılık ve Uzay Mühendisliği, Yapay Zekâ Uzmanı günümüzde en çok gelişen mesleklerdir.
6. Ülkemizin birliğine, vatanımızın bölünmezliğine, millet egemenliğine tehdit oluşturan kalkışmanın yaşandığı 15 Temmuz ..... Günü olarak kabul edildi.
7. UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yıl dönümü dolayısıyla 1981 yılını ..... Yılı olarak ilan etti.
8. Dinî, iktisadi, siyasi, sosyal ve diğer sebeplerden dolayı insan topluluklarının hayatlarının tamamını veya bir bölümünü geçirmek üzere bir yerden başka bir yere yerleşmek suretiyle yaptıkları zorunlu coğrafi yer değiştirme hareketine ..... denir.

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını altındaki boşluklara yazınız. (4x4=16 Puan)

1. Yeni Türk devletinin ilk anayasasının adı nedir?
.....
2. Ülkemizin ilk muhalefet partisinin adı nedir?
.....
3. İnsanların mümkün olan en yüksek sağlık düzeyine ulaşmasını amaçlayan teşkilat hangisidir?
.....
4. İnsanlar tarafından atmosfere salınan gazların sera etkisi oluşturmaları sonucunda dünya yüzeyinde sıcaklığın artmasına ne denir?
.....

D. Aşağıdaki kavramlarla açıklamalarını eşleştiriniz. Açıklamanın başındaki harfi kavramın başındaki (.....) işaretli yere yazınız. (8x3 = 24 Puan)

	AÇIKLAMA	OLAY
1.	A. Tüm dünyaya milliyetçilik, eşitlik, özgürlük kavramlarının yayılmasına sebep olan olay	(.....) II. Meşrutiyet
2.	B. Bilim ve teknolojik açıdan nitelikli insanların başka ülkelere yaptığı göç	(.....) Feodalite
3.	C. Fatih döneminde İstanbul'da ders veren matematik ve astronomi bilgini	(.....) Kuraklık
4.	D. İlk Çağ'da senyörlerin köylüler üzerinde kurduğu yönetim biçimi	(.....) Birleşmiş Milletleri (BM)
5.	E. Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Osmanlı Devleti'nin ilk eğitim kurumu	(.....) Ali Kuşçu
6.	F. Osmanlı Devleti'nde parlamenter yönetime geçilen ve halkın seçme seçilme hakkını kullandığı olay	(.....) Fransız İhtilali
7.	G. Barışa yönelik tehditleri ortadan kaldırmak için kurulan kuruluş	(.....) İznik Medresesi
8.	H. Bir bölgede nem miktarı dengesizliğinden kaynaklanan su kıtlığı	(.....) Beyin göçü

E. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (4x5 = 20 Puan)

1. Çalışan nüfus tarım, sanayi ve hizmet sektörü olarak üç gruba ayrılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi tarım sektöründen değildir?

- A) Ulaştırma
B) Bitkisel üretim
C) Hayvancılık
D) Ormancılık

2. Çinliler tarafından bulunan, 8. yüzyıldan itibaren Müslümanlar tarafından kullanılan Haçlı Seferleriyle Avrupa'ya taşınan buluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alfabe
B) Cam
C) Kâğıt
D) Tekerlek

3. • Babil kralı tarafından çıkarılmış yasalardır.
• Ağır suçlular ölümle cezalandırıldı.
• Yasalar, "göze göz, dişe diş" ilkesine göre düzenlenmiştir.
• Tarihte bilinen ilk yazılı kanunlardır.

Yukarıda bilgileri verilen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi
B) Magna Carta Libertatum
C) On İki Levha Kanunları
D) Hammurabi Kanunları

4. Doğadaki dengenin bozulmasıyla birlikte ortaya çıkan ve insanlığın geleceğini tehdit eden sorunlara çevre sorunları denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlardan biri değildir?

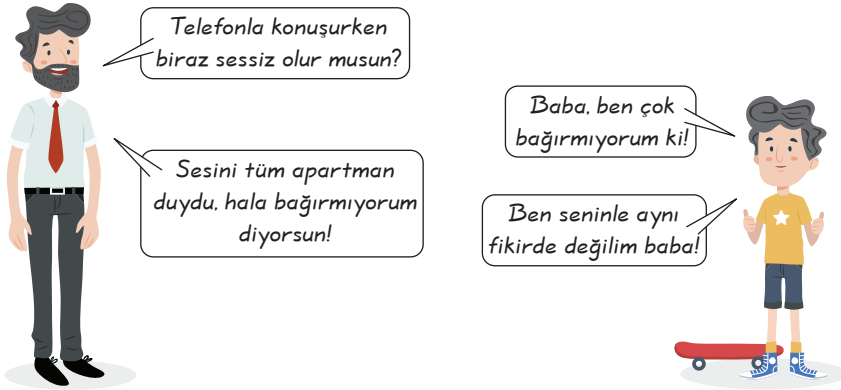
- A) Hava kirliliği
B) Savaşlar
C) Küresel ısınma
D) Katı ve sıvı atıklar

1. Yemek yapmayı sevmeyen bir kişi için aşçı olmak yanlış bir meslek seçimi olabilir. Küçük çocukları seven ve onlarla iyi iletişim kurabilen bir kişinin anaokulu öğretmeni olması ise doğru bir seçim olabilir.

Bu metinde meslek seçiminde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Mesleğin saygınlığı B) Kişilik özellikleri C) Ailenin istekleri D) İş imkânları

2.

Yukarıdaki konuşmada baba hangi iletişim hatasını yapmıştır?

- A) Suçlama B) Alay etme C) Yalan söyleme D) Abartma

3. Ben .....?..... : Sadrazamın verdiği görevleri yerine getiririm. Sadrazamdan sonraki en yetkili kişiyim. Dîvân-ı Hümâyûn'da benimle aynı makamda olan birden fazla görevli bulunur. Seyfiye sınıfındayım.

Buna göre “?” işareti yerine gelecek olan Dîvân-ı Hümâyûn üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vezir B) Kazasker C) Defterdar D) Nişancı

4. Aşağıdaki tabloda verilen alan-meslek eşleştirmelerinde bir hata yapılmıştır.

	ALAN		MESLEK
I.	Sağlık	⇒	Tıp Mühendisliği
II.	İletişim	⇒	Yapay Zekâ Uzmanı
III.	Teknoloji	⇒	Sosyal Medya Uzmanlığı
VI.	Bilişim	⇒	Yazılım Mühendisliği

Bu tabloda verilen alan-meslek eşleştirmelerinden hangilerinin yeri değiştirilirse hata giderilmiş olur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi, e-ticaretin yararlarından değildir?

- A) Ürünlerdeki fiyat değişimleri hakkında hızlı bilgi edinmeyi sağlar.
B) İstedığınız ortamda alışveriş yapma olanağı sunar.
C) Ürüne hemen sahip olma imkânı verir.
D) Kişiye çok fazla seçenek sunar.

6. Teknolojinin gelişmesiyle üretimde makinelerin payı artmıştır. Bu da işsizliğin artmasına neden olmuştur.

Yukarıdaki bilgi dikkate alındığında, haritada gösterilen alanların hangisinde tarımda makineleşmenin artmasına bağlı olarak işsizlik oranı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. ....?.....

Yaptığı çalışmalar:

- Doğal varlıkları koruyarak erozyonla mücadelenin mümkün olduğunu kanıtlayan kırsal kalkınma, koruma, çölleşme, iklim, ağaçlandırma gibi projeleri uygular.
- Kamuoyunun doğal varlıkların korunması konusunda bilinçlenmesi ve harekete geçmesi için eğitim faaliyetlerinde bulunur.

Çalışmaları hakkında bilgi verilen vakıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TEMA B) YEŞİLAY C) SERÇEV D) TÜRÇEV

8. Aşağıdakilerden hangisi iskân siyasetinin amaçlarından değildir?

- A) Fethedilen yerlerin Türkleşmesini sağlamak
B) Fetihlerin kalıcı olmasını sağlamak
C) Yeni fetihler için kolaylık sağlamak
D) Fethedilen yerlerdeki halkın inançlarını değiştirmek

9. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'ne ait demokratik gelişmelerden değildir?

- A) Cumhuriyetin ilanı B) Çok partili hayata geçiş
C) TBMM'nin açılması D) Halifeliğin kaldırılması

10. Amacı üye ülkelerin özgürlük ve güvenliklerini korumaktır. Bir saldırı veya saldırı tehdidine karşı üyele-
rini savunma amacı ile kurulmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen uluslararası teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) FAO B) BM C) NATO D) WHO

(Her sorunun doğru cevabı 10 puandır.)

GENEL KONULARI KAPSAR

SOSYAL BİLGİLER

KLASİK YAZILI

A.

1. Y 2. D 3. Y 4. D 5. Y
6. Y 7. D 8. D

B.

1. Memleket Sandıkları
2. sürekli
3. Fenikeliler
4. vakıf
5. Sosyal Medya Uzmanlığı
6. Demokrasi ve Milli Birlik
7. Dünya Barış
8. göç

C.

1. Teşkilat-ı Esasiye (1921 Anayasası) Kanunu'dur.
2. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'dır.
3. Dünya Sağlık Örgütü'dür.
4. Küresel ısınmadır.

D.

1. F 2. D 3. H 4. G 5. C
6. A 7. E 8. B

E.

1. A 2. C 3. D 4. B

TEST YAZILISI

1. B 2. D 3. A 4. B 5. C
6. C 7. A 8. D 9. B 10. C